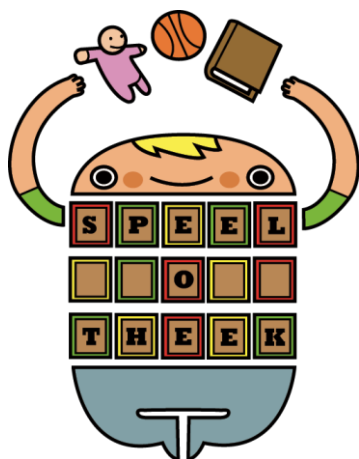

Jaarverslag stichting De Katrol

Inhoud

Voorwoord	2
Kinderen kansrijker, talentvoller en gezinnen zelfredzamer	2
1. De Katrol: samen maken wij het verschil	3
2. Resultaten 2015.....	6
2.1. Resultaten gespecificeerd per gebied	7
2.2 Charlois	7
2.3 Feijenoord	8
Opvoedondersteuning.....	9
Actieve doorverwijzingen	9
2.6 Enkele reacties.....	10
2.7 En verder	11
3. vooruitblik 2016	14
4. begroting en realisatie.....	15
5. Toelichting realisatie	16

Voorwoord

Met veel genoegen bieden wij u de jaarstukken van De Katrol over het jaar 2015 aan. In het jaarverslag wat voor u ligt kunt u nalezen welke resultaten het afgelopen jaar behaald zijn en waar De Katrol zich voor heeft ingezet. Resultaten waar wij trots op zijn.

Kinderen kansrijker, talentvoller en gezinnen zelfredzamer!

Dat is onze missie in het Rotterdamse. Wij willen sociaal kwetsbare kinderen kansrijker maken door het leren in de thuisomgeving centraal te stellen. Dit realiseren wij door een brug te slaan tussen onderwijs (leerondersteuning) en welzijn (opvoed- en gezinsondersteuning). We vergroten de kansen van deze kinderen door te investeren in hun educatieve ontwikkeling in de thuissituatie. Waarbij het leren thuis een eigen vaste plek krijgt, het leerplezier door middel van positieve stimulatie bewaakt wordt en de ouderbetrokkenheid wordt vergroot. Want ieder kind heeft recht op gelijke groeikansen. Door de onderwijskansen van het gezin te vergroten en talenten aan te spreken investeren wij in een goede start.

Het afgelopen jaar zijn wij, op vraag van de ouders, bij vele Rotterdamse gezinnen aanwezig geweest om het leren centraal te stellen en een leercultuur in het gezin te versterken. Dit deden wij niet alleen. Samen met onze partner hogescholen (Hogeschool Rotterdam en InHolland) hebben wij een samenwerking aan kunnen gaan met een team enthousiaste en leergierige studenten. Die, in het kader van een stage voor hun opleiding, bij De Katrol aangaven het verschil te willen maken op Zuid, voor een sterkere stad. Zij zijn het die samen met onze teamleden de leerondersteuning aan huis hebben vormgegeven.

Ons team in een coachende rol, zodat de studenten handvatten hebben om het geleerde in praktijk te brengen en het maximale uit de leerondersteuning te halen. En ons team in een ondersteunende en coachende rol in hun samenwerking met de ouders van deze kinderen. Samen voor de kinderen maar ook met de ouders. Een gouden samenwerking!

En dan moeten wij niet de 30 verschillende basisscholen vergeten, die hun leerlingen aan onze zorg toevertrouwen. En de verschillende partners in de wijk, die ons wisten te vinden en waarmee mooie samenwerkingen zijn opgezet. Samen hebben wij een verschil gemaakt, voor de kinderen en hun ouders, voor onze buurt(en), maar vooral ook voor onze stad. Want talenten mag je niet verspillen, die moet je leren ontwikkelen zodat je deze -later- kunnen verzilveren, voor een sterker en mooier Rotterdam.

Wij wensen u veel leesplezier toe en staan open voor uw suggesties of opmerkingen.

Lionel B. Martijn MSUS
voorzitter

1. De Katrol: samen maken wij het verschil

Onze organisatie is vernoemd naar het vernuftige werktuig uit de haven, waarmee er met een kleine inspanning een grotere last opgeheven kan worden. Dit staat ook symbool voor de inspanning die stichting De Katrol levert in het Rotterdamse. Namelijk door middel van de leer- en gezinsondersteuning aan huis kansen voor kinderen vergroten. De Katrol investeert in een goede start van de schoolloopbaan, voor kinderen uit groep 3 en 4 en hun ouders, broertjes en zusjes. Wij zetten ons in voor gezinnen waarbij het leren thuis en de onderwijsgerichtheid van ouders minder vanzelfsprekend is en het leren dus niet de plek krijgt die het verdient. Door de inzet van een rolmodel (de hbo-student) proberen wij deze kloof te dichten door de kinderen en hun ouders op een positieve manier te stimuleren en een steuntje in de rug te bieden. De Katrol coördineert en verbindt drie leerprocessen; die van het kind, die van de ouder(s) en die van de student(en) die de leer- en gezinsondersteuning biedt (zie ook 'werkwijze'). Zo snijdt ons mes aan vele kanten. In 2009 ontvingen wij de L(eer)factor, een prijs rond innovatie en kennisdeling van de jubilerende Onderwijsraad.

Ontstaan

Onze stichting is in 2007 opgericht naar Belgisch voorbeeld en heeft haar wortels in de armoedebestrijding en op het grensvlak van onderwijs en welzijn. Het inzicht dat onderwijs de weg uit armoede is en dit opwaartse maatschappelijke stijging mogelijk maakt is de basis van het gedachtengoed van De Katrol. Preventief, want voorkomen is beter dan genezen. En beginnen daar waar het gaat schuren -groep 3 en 4 van de basisschool- en op dé plek die er toe doet, thuis. Tenslotte is de rol van ouders de sleutel tot onderwijssucces. Ons aanbod bleek al snel een welkome en waardevolle aanvulling te zijn op de speerpunten van het Rotterdamse (onderwijs)beleid op het vlak van armoedebestrijding, talentontwikkeling, (vroeg) signalering, ouderbetrokkenheid en het preventief voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Doelen

Wij willen sociaal kwetsbare kinderen kansrijker maken door het leren in de thuisomgeving centraal te stellen. Dit realiseren wij door een brug te slaan tussen onderwijs (leerondersteuning) en welzijn (opvoed- en gezinsondersteuning). Onze missie is om de kansen van deze kinderen te vergroten door te investeren in hun educatieve ontwikkeling in de thuissituatie. Waarbij het leren thuis een plek krijgt, het leerplezier door middel van positieve stimulatie bewaakt wordt en de ouderbetrokkenheid vergroot wordt. Want ieder kind heeft recht op gelijke onderwijs- en groeikansen!

De Katrol zet actief in op:

- kansen vergroten van kinderen die opgroeien in een achterstandssituatie;
- leerondersteuning aan huis aanbieden;
- een leercultuur in de thuissituatie bevorderen;
- de zelfredzaamheid van de ouders vergroten.

Nevendoel van De Katrol is om studenten kennis te laten nemen van de dagelijkse praktijk van gezinnen in achterstandssituaties. De Katrol levert jaarlijks een aanzienlijk aantal, inhoudelijk goede stageplaatsen, waar studenten van de Hogeschool Rotterdam en InHolland gebruik van maken. De begeleiding vanuit De Katrol is gedurende hun stage intensief.

Doelgroep

Onder achterstandssituaties verstaan wij onder andere kinderen uit gezinnen met laaggeschoolde ouders, alleenstaande ouders, geen Nederlandssprekende ouders en gezinnen die leven van een minimuminkomen. De Katrol zet zich dus in ten behoeve van een sociaal kwetsbare doelgroep die overeenkomsten vertoont met de risicogroepen van het voortijdig schoolverlaten en een lage sociaaleconomische status hebben. De gezinnen die wij bereiken staan bekend als een moeilijk te bereiken groep.

Werkwijze

De Katrol richt zich op kinderen die in groep 3 en 4 zitten van de basisschool. Twee keer per week, gedurende zes maanden, geven hbo-studenten van verschillende sociale studies hulp in lezen en rekenen. Broertjes en zusjes van de kinderen kunnen ook aanschuiven tijdens de ondersteuning. De student organiseert rustmomenten en structuur in de naschoolse tijd en bespreekt ook het belang daarvan met de ouders. Zo ondersteunt een student ouders bij het leren van hun kinderen en wordt een leercultuur thuis ontwikkeld. In de praktijk nemen ook vaak andere kinderen uit het gezin deel aan de leerondersteuning. Daardoor is het bereik groter dan het individuele kind.

Tijdens de leerondersteuning begeleidt een zogenoemde ankerfiguur, sociaal werker in dienst van De Katrol, de student en houdt de vinger aan de pols bij de ouders. Als de ouders ervoor openstaan, zal de ankerfiguur het gezin verder helpen door het bieden van praktische ondersteuning, een gesprek of een eventuele warme overdracht aan de reguliere hulpverlening. De ondersteuning heeft als doel om door middel van onderwijs en opvoed- en sociale ondersteuning kansen te vergroten voor kinderen en hun ouders uit sociaal kwetsbare gezinnen. Wat wij doen is er zijn op het goede moment en door het verrichten een kleine inspanning ondersteuning op maat te leveren. Waardoor er weer wat 'wind in de zeilen komt' en ouders en kind kansrijker en zelfredzamer hun (onderwijs)loopbaan kunnen vervolgen. De leer- en gezinsondersteuning is er niet op gericht om zaken over te nemen van de ouders of van het kind, maar juist om hen weer in staat te stellen zelf de verantwoordelijkheid voor de leercultuur thuis op zich te nemen.

De Katrol onderhoudt contacten met de participerende scholen binnen de deelgemeente. Hun intern begeleiders, schoolmaatschappelijk werkers of ouderconsulenten leggen het eerste contact met de ouders van hun school, en zij kunnen onze ankerfiguren inschakelen en leerlingen uit groep 3 en 4 aanmelden voor deelname aan De Katrol. Ook 'zelfmelders', de ouders die van andere ouders gehoord hebben van De Katrol, nemen direct contact met ons op om hun kinderen deel te laten nemen. Verder krijgen wij aanmeldingen vanuit het werkveld, de wijkteams of andere organisaties die een beroep op ons doen.

Speel-o-theek Leuk Leren 010

Door de jaren heen heeft De Katrol in haar Speel-o-theek veel educatief, didactische en orthopedagogische materialen verzameld die gebruikt worden bij de leerondersteuning. Deze materialen werden vooral door de studenten van De Katrol ingezet tijdens de leerondersteuning thuis. Tegenwoordig kunnen ook ouders die geen ondersteuning ontvangen vanuit De Katrol speel- en leer- en leesmateriaal lenen en thuis gebruiken. Een Speel-o-theek is een uitleencentrum van spelletjes en educatief materiaal. Men kan het vergelijken met een bibliotheek. Ouders en kinderen kunnen hier leesboekjes, educatieve spelletjes, gezelschapsspellen etc. lenen. Door de Speel-o-theek open te stellen proberen we ouders en kinderen te leren door middel van spel. Ook leren we ouders, kinderen en studenten hoe spelletjes werken, waar voor ze gebruikt kunnen worden en welke ontwikkelingsgebieden het spel stimuleert. Onze ambitie voor de Speel-o-theek is dat dit een laagdrempelige wijkvoorziening wordt waar ouders elkaar ontmoeten, kinderen leren spelen en spelend leren en waar vrijwilligers en ouders uit de wijk zorg dragen voor de Speel-o-theek Leuk Leren 010. Hiermee zorgen wij ervoor dat kinderen, en hun ouders, op een laagdrempelige manier educatieve spellen en schoolmaterialen kunnen lenen, en andere ouders kunnen ontmoeten. Zodat kinderen meer plezier hebben in het leren, hun zelfvertrouwen vergroot wordt, ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd en ouders nauwer betrokken zijn bij het leren van hun kind.

Maatschappelijke relevantie van De Katrol

Door opstapeling van problemen vormt het grootstedelijk leefmilieu een risicofactor voor voortijdig schoolverlaten (Herwijer, 2008). De groepen die extra risico lopen om een overbelaste leerling te worden, zijn in de steden sterker vertegenwoordigd. Het gaat hierbij om niet westerse allochtone leerlingen, kinderen uit eenouder- en grote gezinnen, kinderen met ouders die een laag opleidingsniveau hebben of werkloos zijn. De invloed van etnische herkomst verdwijnt bij correctie voor sociale herkomst (Traag, 2012), voor het

opleidingsniveau en werkloosheid van de ouders en voor eenoudergezinnen (Herwijer, 2008), waarmee schooluitval meer een probleem is van sociale klasse dan van etnische herkomst. Winsemius (et al. 2008) benoemt schooluitval niet voor niets als een armoede- en een grote stadsprobleem¹.

Onderzoeken wijzen uit dat bij onderwijsachterstand ouderfactoren een rol spelen (e.g. Driessen et al. 2003): onderzoek van Traag et al. (2004) toont bijvoorbeeld de invloed aan van het opleidingsniveau van de ouders, hun maatschappelijke positie, het onderwijsondersteunend klimaat thuis en hun culturele hulpbronnen (bijvoorbeeld museumbezoek) invloed hebben op de leerprestaties en –ontwikkeling van het kind. Het verschil in schoolloopbaan komt niet alleen door de kwaliteit van het primaire onderwijs (of door ‘de genen’ (Plug, 2008)), maar omdat er in gezinnen van laagopgeleide ouders minder ontwikkelingsstimuli aanwezig zijn, vergeleken met gezinnen van hoogopgeleide ouders. De onderwijsontwikkeling van het kind – en de schoolloopbaan – wordt dus deels ook beïnvloed door wat wij de ‘leercultuur’ thuis noemen.

Onderzoek

De methodiek van De Katrol is twee keer onderzocht. Het eerste onafhankelijke kwaliteitsonderzoek vond plaats in 2009-2010. Dit onderzoek ging voornamelijk over de korte termijn-resultaten, de werkzame bestanddelen en de meerwaarde van De Katrol. De bevindingen uit onderzoek naar factoren die inspelen op studiesucces, en de meerwaarde die professionals en ouders zien in de ondersteuning, indiceren dat De Katrol bijdraagt aan a.) het verbeteren van de leercultuur thuis/de ouderbetrokkenheid bij de (leer)ontwikkeling van het kind en b.) aan de schoolprestaties of de (leer)ontwikkeling van kinderen.

Uit dit onderzoek bleek dat De Katrol bij meer dan de helft van de gezinnen gedurende deelname positieve effecten heeft op de leercultuur thuis. Tevens waren positieve effecten waarneembaar op kindfactoren, zoals vooruitgang op het gebied van inzet, zelfvertrouwen, leerprestaties en leerhouding van kinderen. Het tweede, meer verdiepende onderzoek (2013-2016) naar de lange termijneffecten wordt uitgevoerd door de Hogeschool Rotterdam. De eerste resultaten hiervan worden in 2016 verwacht.

Student: “Ik zag dat ... zelfvertrouwen heeft gekregen. Ik zag ook dat binnen het gezin een structurele positieve ontwikkeling en haar cijfers zijn omhoog gegaan.” Wat heb jij geleerd? “Dat ouders graag hun kinderen helpen, maar vaak niet weten hoe zij dit aan moeten pakken. Ik denk dat ik een bijdrage heb geleverd aan de leercultuur. Nu zijn moeder en oma bewuster van hun gedrag en weten zij op welke manier zij kunnen helpen met het leren. Ik heb een rustige omgeving kunnen creëren en heb ze gemotiveerd om ook naar de positieve kanten te kijken.”

Werkgebied en organisatie

Wij zijn een non-profit organisatie met een ANBI-status. Er is een onbezoldigd bestuur. Het team bestaat uit een directeur en drie fulltime ankerfiguren, die jaarlijks samenwerken met 65 enthousiaste studenten uit diverse sociale opleidingen² van Hogeschool Rotterdam en InHolland. De Katrol is actief binnen de gebieden Charlois en Feijenoord. Binnen deze wijken³ vertrouwen een dertigtal scholen hun leerlingen toe aan de ondersteuning thuis van De Katrol.

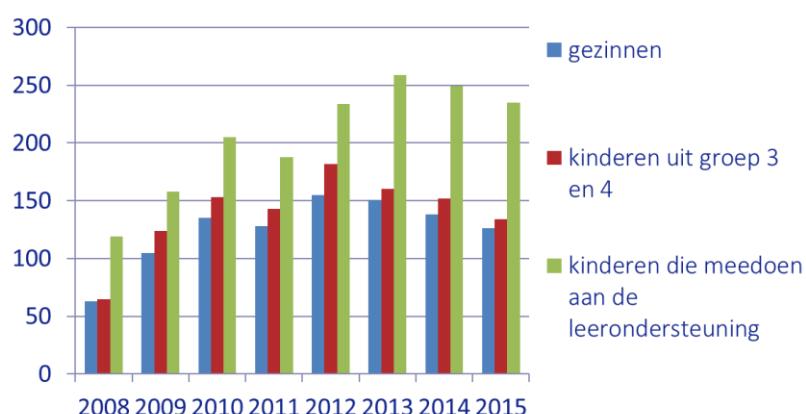
¹ Een kwestie van vertrouwen. Een ontwerpgericht onderzoek naar het verbeteren van het contact met ouders in het grootstedelijke vmbo als bijdrage aan preventie schooluitval, Proefschrift Mariëtte Lusse (2013)

² CMV (culturele en maatschappelijke vorming), MWD (maatschappelijk werk en dienstverlening), SPH (sociaal pedagogisch hulpverlener) en pedagogiek.

³ **Charlois:** Tarwewijk, Carnisse, Zuidwijk, Oud-Charlois, Wielewaal, Zuidplein, Pendrecht en Heijplaat. **Feijenoord:** Feijenoord, Vreewijk, Bloemhof, Hillesluis, Afrikaanderwijk en Kop van Zuid-Entrepot

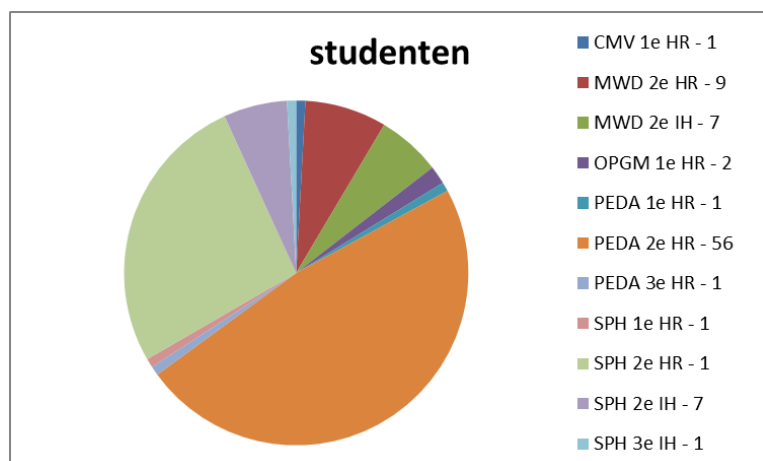
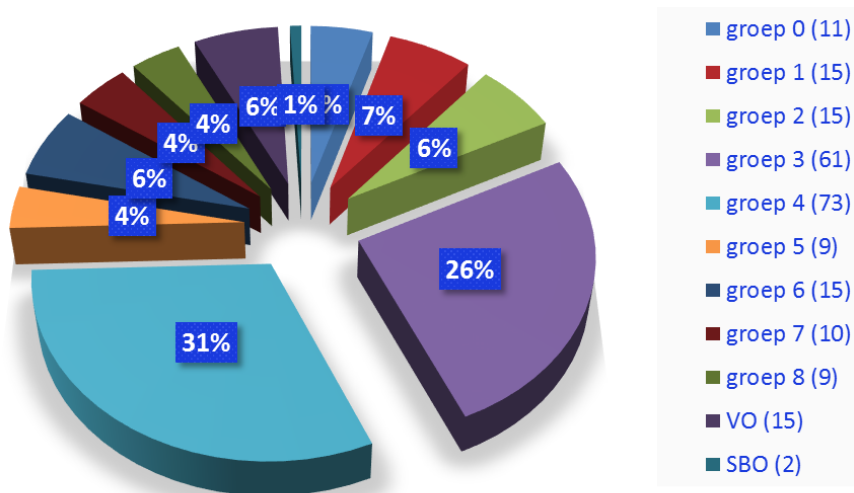
2. Resultaten 2015

Dit jaar hebben wij aan **126 gezinnen** leer- en gezinsondersteuning aan huis aangeboden! Wij hebben samengewerkt met **226 ouders** om zo het leren thuis een betere plek te geven in het gezin. **25 verschillende basisscholen** hebben een beroep gedaan op De Katrol om hun leerlingen thuis te ondersteunen. Deze resultaten hebben wij kunnen behalen dankzij ons enthousiaste team van **117 studenten**, die in samenwerking met onze vaste teamleden. Wij hebben aan **134 basisschoolleerlingen uit de groepen 3 en 4** leerondersteuning aan huis kunnen bieden.

Ook dit jaar is de terugloop van het aantal gezinnen een gevolg van verminderde 'inkoop' van ondersteuningstrajecten en kortingen op subsidies. In totaal hebben wij een bereik van **235 kinderen die actief hebben meegedaan aan de leerondersteuning** in de gezinnen! Dat is een meer productie van 5% op onze inzet van deelnemers uit de groepen 3 en 4. En een **meer productie van 85 %** als wij het hebben over de extra deelnemers van de leerondersteuning! **Een resultaat waar wij trots op zijn!**

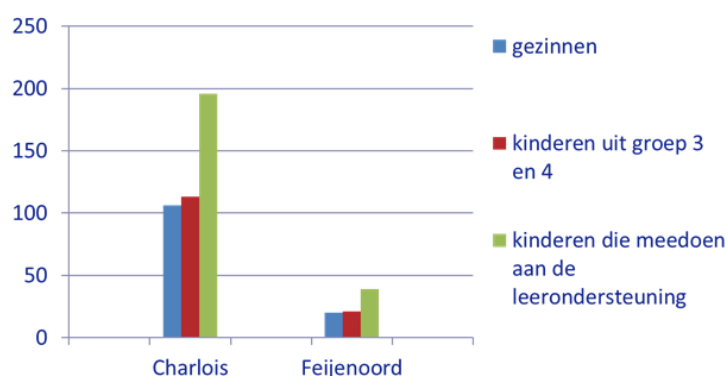
bereik leerondersteuning

Afkortingen		
CMV	Culturele en maatschappelijke vorminh	
MWD	Maatschappelijk werk en dienstverlening	
OPGM	Oriënterend propedeusejaar Gedrag & Maatschappij	
PEDA	pedagogiek	
SPH	sociaal pedagogische hulpverlening	
1e	eerste jaars student	
2e	tweede jaars student	
3e	derde jaars student / voltijdse stage	
HR	Hogeschool Rotterdam	
IH	InHolland	

2.1. Resultaten gespecificeerd per gebied

De leer- en gezinsondersteuning van De Katrol vindt plaats binnen twee gebieden in Rotterdam. De inkoop verschilt per gebied, en daarmee ook de inzet van De Katrol. In het gebied Charlois zijn wij als onderaannemer verbonden aan stichting DOCK. Voor het jaar 2015 kopen zij 106 trajecten in, wij factureren maandelijks aan DOCK. Voor het gebied Feijenoord ontvangen wij een kleine subsidie en worden wij door de Gemeente Rotterdam ingekocht om 20 trajecten te verzorgen. Hieronder vindt u onze inzet per gebied terug.

2.2 Charlois

In het gebied Charlois hebben wij aan **106 gezinnen** leer- en gezinsondersteuning aangeboden. Van het aantal deelnemers betrof het 22 maal een eenoudergezin, tweemaal een pleeggezin en een maal een gezin dat tijdelijk in een crisisopvang verbleef.

In deze gezinnen waren er in totaal 264 kinderen onder de 18 jaar die thuiswonend zijn. Er zijn **113 kinderen uit de groepen 3 en 4** die mee hebben gedaan met De Katrol.

In totaal hebben er **196 kinderen** geprofiteerd van de geboden ondersteuning, doordat zij actief mee hebben gedaan met de leerondersteuning aan huis.

wonend in de wijken	aantal
Bloemhof*	2
Carnisse	8
De Vaan*	1
Oud-Charlois	23
Pendrecht	24
Tarwewijk	12
Vreewijk*	1
Zuidwijk	35

via de volgende scholen	aantal	doorverwijzing
BS Cosmicus	2	zelfmelder
BS De Hoeksteen	1	OC
CBS Beatrixschool	11	IB
CBS De Akker	1	IB
Christophoor	12	IB
De Klaver Carnisse	14	IB
Elout van Soeterwoude	2	zelfmelder
Ibn-i-Sina	4	2xB.Frontlijn 2zelfmelder
OBS Charlois	11	IB
OBS De Globe	1	IB
OBS De Toermalijn	27	IB
OBS De Triangel	7	IB
OBS Over de Slinge	10	IB
Steven Stermerding	2	IB
Wilhelminaschool	1	zelfmelder

Afkortingen		
IB =	Intern begeleider	
OC =	Ouderconsulent	
* =	aangemeld vanuit scholen	
	in Charlois, wonend in	
	Feijenoord	

2.3 Feijenoord

In Feijenoord hebben wij aan **20 gezinnen** leer- en gezinsondersteuning aangeboden. Van het aantal deelnemers betrof het viermaal een eenoudergezin.

In deze gezinnen waren er in totaal 57 kinderen onder de 18 jaar die thuiswonend zijn. Er zijn **21 kinderen uit de groepen 3 en 4** die mee hebben gedaan met De Katrol.

In totaal hebben er **39 kinderen** geprofiteerd van de geboden ondersteuning, doordat zij actief mee hebben gedaan met de leerondersteuning aan huis.

wonend in de wijken	aantal
Afrikaanderwijk	7
Bloemhof	2
Hillesluis	1
Katendrecht	1
Kop van Zuid	7
Tarwewijk *	1
Vreewijk	1

via de volgende scholen	aantal	doorverwijzing
Agnesschool	1	zelfmelder
Ibn-i-Sina	1	zelfmelder
OBS Blijvliet	2	IB
OBS Bloemhof	1	wijkteam
OBS De Clipper	4	IB
OBS De Pijler	1	IB
OBS De Schalm	1	IB
OBS De Wissel	1	flexus jeugdplein
OBS Nelson Mandela	7	IB
Oranjeschool	1	zelfmelder

Afkortingen	
IB =	Intern begeleider
OC =	Ouderconsulent
* =	aangemeld vanuit scholen in Feijenoord, wonend in Charlois

2.4 Speel-o-theek leuk leren 010

Wij willen alle kinderen weer plezier laten beleven in leren door het leren op een speelse en creatieve manier aan te bieden, doormiddel van educatief- en speelmateriaal. Want spelen is leren! Bij onze Speel-o-theek bij het kantoor van De Katrol hebben wij een klantenbestand van **35 gezinnen**. Zij hebben een lidmaatschap en kunnen wekelijks langs komen om spel-, lees- en leermaterialen te lenen voor thuis.

Dit jaar hebben wij op de steun **vier vrijwilligers** kunnen rekenen. Zij helpen ouders en kinderen bij het maken van een keuze. Ook leren we ouders, kinderen en studenten hoe spelletjes werken, waar voor ze gebruikt kunnen worden en welke ontwikkelingsgebieden het spel stimuleert. Wat onze Speel-o-theek uniek maakt is dat al onze spellen en boeken terug te vinden zijn in een database (www.leukleren010.nl) en gekoppeld worden aan de verschillende ontwikkelingsgebieden die je met het spel kunt stimuleren. Wij hebben een extra investering kunnen maken dankzij een gift van **Reed Business Cares (Elsevier)**. Met de donatie van **€ 5417,-** hebben wij de database en website aan kunnen passen en mooie nieuwe spellen kunnen aanschaffen.

Onze Speel-o-theek is verder uitgebreid met nieuw materiaal en gedoneerde spellen en leesboeken. Ook hebben wij geïnvesteerd in meer lezen in de wijk door een kinderzwerfboek-station te openen aan de buitenkant van ons pand. Hierdoor hebben de kinderen uit de buurt op elk moment van de dag toegang tot nieuw, leuk en leerzame kinderzwerfboeken. Kinderzwerfboek, onderdeel van fonds Kinderhulp, voorziet ons trouw van grote, leuke ladingen nieuwe Kinderzwerfboeken waarmee wij het kinderZwerfboek-station kunnen be-boeken.

2.5 gezinsondersteuning en doorverwijzingen

De Katrol werkt integraal omdat wij niet alleen aandacht hebben voor het leren op zich, maar ook voor de context (materieel en sociaal) van het kind en zijn gezin. De Katrol ziet de geboden leerondersteuning niet los van de gezinsondersteuning, omdat de leefomgeving van de kinderen voorwaardenscheppend is voor het leren van de jonge kinderen. De Katrol kent een brede methodiek, maar doordat elk kind en elk gezin anders zijn, laat deze werkwijze veel ruimte voor maatwerk. De methodische onderbouwing en de uitgangspunten zijn beschreven en uitgegeven in boekvorm⁴. De ondersteuning van de ouders kent twee methodische ijkpunten. Ten eerste de empowerment gedachte, ondersteuning bieden aan zelfregulerende vermogens van het gezin en activering van het sociale netwerk. Ten tweede de presentiebenadering, waarbij het gaat om niet-directief en op wederzijds vertrouwen gebaseerd handelen van het gezin. De leer- en gezinsondersteuning is er niet op gericht om zaken over te nemen van de ouders of van het kind, maar juist om hen weer in staat te stellen zelf de verantwoordelijkheid voor de leercultuur thuis op zich te nemen. De eigen kracht van de ouder(s) wordt aangeboord, aangesproken en gemobiliseerd en waar nodig ondersteund of door middel van warme overdracht doorverwezen naar de reguliere hulpverlening.

Wij zien dat betere schoolresultaten en succeservaringen op school het zelfbeeld en het zelfvertrouwen van de ouders doen toenemen, wat dan weer de relatie met het kind ten goede komt. Dankzij de relationele opbouw van de teamleden is het mogelijk om aandacht aan te besteden aan opvoedondersteuning en vinger aan de pols te houden bij eventuele overdracht of doorverwijzing. Het 'traject' van de leer- en gezinsondersteuning houdt een aantal evaluatiemomenten in, waarbij de voortgang besproken wordt met de ouders. De ankerfiguren hebben ten minste vijf gesprekken met de ouders, wanneer er meer vraag of behoefte naar is vinden er meer gesprekken plaats. In 2015 hebben wij **bij 80 gezinnen (64 %) extra ondersteuning** geboden. Dat is een behoorlijke toename ten opzichte van vorig jaar! Reden hiervoor zien wij de gevolgen van de crisis en de decentralisering van jeugdhulp naar de Gemeente(n).

Opvoedondersteuning

Wij hebben dit jaar **15 oudergesprekken met school** ondersteund. Vanuit de leer- en gezinsondersteuning krijgen wij ook veelal opvoedvragen die wij gezamenlijk met de ouders bespreken. Thema's die hierbij aan de orde gekomen zijn:

- straffen en belonen
- positief opvoeden, complimenten en communicatie
- bedtijden en gaan slapen
- faalangst en hoe daarmee om te gaan
- gezag van de ouders
- omgaan met computers en mobiele telefoons
- pesten en gepest worden
- gezonde voeding en beweging
- structuur aanbieden en aanhouden
- informatie over schoolsysteem, cito- en schoolkeuze

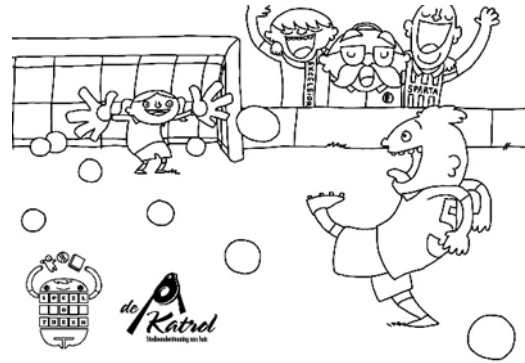

Actieve doorverwijzingen

- **Vraagwijzer** (5x) aanmeldingen voedselbank, formulierenteam, taallessen
- **CJG** (2x) opvoedcursus, overgewicht kind(eren)
- **Yulius** (1x) ondersteuning gedragsproblemen
- **TOS** (2x) jongeren coaching
- **LOV** (2x) taallessen aan huis
- **Auris** (1x) lees- en schrijfcursus gebarentaal
- **DOCK** (6x) vrijwilligerswerk, taalcursus, opvoedvragen

- Bibliotheek (1x) gratis inschrijven kinderen
- Speel-o-theek (2x) speelgoed uitleen en leesboeken
- OVDB (1x) formulierenbrigade
- ROC (en DUO 1x) taalles zelfstudie
- Voorleesexpress (2x)
- huisarts (4x) doorverwijzing psycholoog, doorverwijzing maatschappelijk werk, doorverwijzing rouwverwerking
- Bureau Frontlijn (2x) (her)opstart formulierenteam,
- Vliegwielen (3x) taalles
- Vrijwilligersbank (2x) vrijwilligerswerk vanuit tegenprestatie
- Buurthuis (2x) huiswerkgroep
- wijkteam (2x) gezinsbegeleiding
- veilig thuis (1x) crisismelding
- B4Kids (1x) maatje
- buurthuis IJsselmonde (1x) huiswerkklas
- Rotterdampas (6x) aanvraag kind pakket
- stichting Meedoen (1x) aanvraag sport
- Fonds bijzondere noden (1x) financiële ondersteuning
- Talenpracticum Zuid (1x) taalcursus
- Flexus Jeugdplein (1x) opvoedondersteuning

Ouder: Wat heeft u geleerd van De Katrol? "Ik ben niet meer met een wijzende vinger naar mijn kinderen aan het zwaaien. Ik leg meer uit en word minder vaak boos. Wij hebben samen regels gemaakt en opgehangen op de koelkast. Op school gaat het nu goed en bij ons thuis ook."

2.6 Enkele reacties

Student: "Het kind had geen motivatie voor school en huiswerk. Bijna niks kwam uit hemzelf en hij had bijna geen inbreng. Hij had ook niet veel concentratie. De ouders wisten niet zo goed hoe ze hun kinderen konden helpen bij het leren. Zij waren niet erg betrokken met school en wisten ook niet goed hoe zij hun kinderen moesten helpen. Ook creëerde moeder niet echt momenten voor de kinderen om zich met school bezig te houden. Nu zijn de kinderen actief bezig met school. Ook wordt er door hen meer structuur in de leermomenten aangebracht. Vooral X is vooruitgegaan, bijvoorbeeld voor topo, van een drie naar een negen! Zij weet hoe zij het moet aanpakken en heeft hierdoor motivatie. Moeder weet nu dat er verschillende manieren zijn van oefenen. Zij is ook heel betrokken bij school en heeft contact met de leerkracht en dit zal ook zo blijven!"

Moeder: Hoe is de leerondersteuning gegaan? : "Rekenen is veel beter. 9 ½ en 10 gehaald met toets, nog nooit gehaald! Lezen vindt zij veel leuker en doet dit ook thuis. Meer interesse in leren en vindt het leren leuk."

Moeder: Hoe is de leerondersteuning gegaan? : Goed, klok/tafels/taal is veel beter gegaan. X praat veel meer en is minder teruggetrokken."

Student: "In het begin was het kind ongemotiveerd en gaf aan dat hij het niet kon, waardoor hij geen zin had om aan de slag te gaan. Aan het einde was het kind gemotiveerd, maakt zijn huiswerk en zegt dat hij het kan. Hij is zich er bewust van dat hij door moet zetten om zijn doel te bereiken. Ouders hebben een positievere manier gevonden om hun zoon te ondersteunen, ook is er veel meer structuur in het gezin. "

2.7 En verder

Samenwerking Hogeschool Rotterdam en InHolland

Sinds de oprichting van de stichting heeft Hogeschool Rotterdam een belangrijke rol gespeeld als samenwerkingspartner. Vanaf 2007 zijn wij als convenantpartner verbonden aan het ISO (instituut sociale opleidingen) en kunnen wij een stage aanbod doen aan hun studenten. Met de opleidingen pedagogiek en SPH is De Katrol opgenomen als een van de stage leverende organisaties, waarbij de hogeschool en De Katrol intensiever samenwerken voor de begeleiding van de studenten. Zo wordt er vanuit de opleiding per 15 studenten een begeleider aangesteld waarmee er korte lijnen zijn met beide partijen. Dit jaar heeft De Katrol zo een jaarlijkse samenwerking met 7 verschillende docenten.

Ook is de samenwerking met InHolland verder aangehaald. Er zijn korte lijnen met beide instituten.

Door deze samenwerking kunnen wij stagiaires werven en gezamenlijk de voortgang van de studenten bewaken en de voortgang van de studenten bewaken en (bij)sturen, zodat zij de nodige praktijkervaring op kunnen doen en hun toekomstige beroepscompetenties in het werkveld kunnen behalen. De samenwerking wordt jaarlijks op verschillende niveaus (zowel op directie- als uitvoerend niveau) geëvalueerd.

Onderzoek

Wij investeren in kwaliteit en dat blijven wij doen. Eerder kwaliteitsonderzoeks heeft de effecten van ons programma zichtbaar gemaakt, op zowel kind- als ouderniveau. Het wetenschappelijke (vervolg)onderzoek naar de effecten van ons programma op lange termijn is gestart en in volle gang. Dit onafhankelijke onderzoek wordt uitgevoerd door Hogeschool Rotterdam en InHolland. Het onderzoek zal een antwoord geven op de volgende drie vragen: 1) *Wat is de bijdrage van De Katrol (op langere termijn) aan de leerwinst (schoolresultaten) en sociale gesteldheid van het kind?* 2) *Wat is de bijdrage van De Katrol op langere termijn aan de leercultuur thuis / de ouderbetrokkenheid bij de (leer)ontwikkeling van het kind: in hoeverre is er sprake van het realiseren van beoogde doelen?* 3) *Welke aspecten van ouderbetrokkenheid hangen samen met veranderingen in schoolresultaten van het kind?* Dit jaar is er gestart met de dataverzameling van zowel de experimentele- als de controlegroep. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in 2017 gepresenteerd en gepubliceerd worden.

Samenwerking DOCK

Als onderaannemer voor Perceel 3 (talentontwikkeling) voor de aanbesteding van de deelgemeente Charlois werkt De Katrol samen met stichting DOCK Charlois. De samenwerking wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. Ook dit jaar is deze positief bevonden door beide partijen en werd de samenwerking voortgezet. Dit is het tweede jaar (aanbesteding welzijn2011-2013) dat de gunning door de Gemeente met de partijen uit Charlois verlengd wordt.

Voordracht impact award door Kinderpostzegels

Onze financier van het eerste uur, stichting Kinderpostzegels Nederland, heeft onze stichting voorgedragen voor de Impactprijs van PWC. Hoewel wij niet in de race waren als genomineerden zijn wij wel enorm trots op het feit dat Kinderpostzegels Nederland ons als best practise heeft voorgedragen.

Impact van De Katrol: voorkomen van schooluitval

Uniek aan het project is dat het niet alleen gericht is op directe ondersteuning aan kinderen, maar ook nadrukkelijk op ondersteuning aan ouders (en eventuele broertjes en zusjes die vaak mee doen als de student op bezoek is). De studenten worden hierin getraind door maatschappelijk werkers die op hun beurt ook sociale ondersteuning aan de ouders bieden en meehelpen een leercultuur te stimuleren binnen het gezin. Zo krijgt leren – en school in het algemeen – een betere plek in het gezin en lopen jonge studenten tegelijkertijd een boeiende stage. Het creëren van een leercultuur in het gezin is voor de maatschappelijke impact van het project van groot belang. Het praten met kinderen over school door ouders, over hun prestaties en over hun huiswerk e.d. heeft namelijk een preventieve werking die in ieder geval deels kan compenseren voor verschillen in socio-economische status (één van de belangrijkste voorspellers voor schooluitval), zo is bekend vanuit algemeen onderzoek naar factoren die schooluitval voorkomen. Belangrijk is ook dat de studenten aan huis komen. Hierdoor worden op een laagdrempelige manier ouders bereikt die vaak niet naar ouderavonden en andere activiteiten op school gaan.

Bezoek SG Hans van der Vlist

Op 12 februari ontvingen wij hoog ambtelijk bezoek. Het begon met het idee van Hans van der Vlist, secretaris-generaal bij het ministerie van OCW, om een jaar lang werkbezoeken af te leggen in één stad – Rotterdam. Zo wilde hij met eigen ogen zien wat veranderingen in beleid in de praktijk betekenen voor jongeren en de mensen in hun directe omgeving. En zo kwam de SG bij De Katrol terecht. Na een korte wandeling door de kantoren en de Speel-o-theek hebben wij gesproken over de inzet (en het waarom) van onze organisatie. Het team vertelde wat wij meemaakten, wat onze resultaten zijn en waar wij tegenaanlopen. Het was een boeiend gesprek en de SG maakte ons team een compliment voor onze passie en gedrevenheid voor de gezinnen waar wij mee en voor werken. Na afloop kregen wij een prachtige bedankbrief die nu ingelijst op kantoor hangt, want ja, de allerhoogste ambtenaar op werkbezoek, dat is en blijft erg bijzonder.

Buitenspeeldag 2015 en ORK Stoepranden

Op 10 juni 2015 organiseerde De Katrol haar eerste Nationale Buitenspeeldag. Met dank aan de Nelson Mandela school konden wij op hun rustige schoolplein 65 kinderen veilig laten buitenspelen. Onze studenten – en vrijwilligers uit de Speelothek- hebben een aantal ‘oudhollandse spellen’ voorbereid, zoals sjoelen, koekhappen. Inge Schippers van Renewt verzorgde een activiteit waarin de kinderen sieraden konden maken. Er was muziek en de kinderen konden zich laten schminken. Ondertussen was er ook het Open Kampioenschap Stoepranden, waarbij kinderen zich konden kwalificeren voor de finale van het ORK stoepranden. TOS (Peter Steenberg, initiatiefnemer ORK Stoepranden) heeft ons daarbij geholpen en verzorgde de ‘mobiele stoepranden’. Op de dag zelf kwam er een filmploeg van Jantje Beton en was er ook pers aanwezig. Het was een spannende en leuke dag, waarbij er drie finalisten uit de Afrikaanderwijk gekwalificeerd waren voor de finale op 2 juli op de Parklaan. Wat waren wij trots op onze finalisten, die overigens een goede partij hebben gespeeld, maar net niet in de prijzen zijn gevallen!

Kinderzwerfboekstation en bezoek Kinderzwerfboek-bende

Sinds de opening van Speel-o-theek leuk leren 010 (oktober 2014) hebben wij al een kinderzwerfboek-boekenkastje. Omdat wij in een hele kinderrijke, maar bibliotheekarme wijk zitten hebben wij besloten om meer te investeren in lezen. Daarom heeft ons team twee fantastische Kinderzwerfboek-buiten-station gebouwd en vastgezet aan de gevel. Zodat de kinderen uit de buurt elke dag toegang hebben tot leuke en leerzame kinderzwerfboeken. Op de dag dat wij het Kinderzwerfboek-station opende kwam de Zwerfboekenbende op bezoek om deze te vullen met de nieuwste, leukste en spannendste Kinderzwerfboeken. Zij waren die dag in Rotterdam voor de opening van het 700ste Kinderzwerfboeken-station in Nederland.

Bezoek Deense delegatie vanuit EMI

Vanuit EMI (Centre of Expertise Social Innovation van de Hogeschool Rotterdam) hebben wij het verzoek gehad om op 4 november een Deense delegatie te ontvangen. Ook vorig jaar zijn deze beleidsmakers op bezoek geweest bij De Katrol en zij wilden graag weer hetzelfde programma. Ook dit jaar hebben wij gepresenteerd wat De Katrol bereikt. Het was een interessant gesprek en de Denen hadden veel belangstelling voor onze manier van werken.

Internationale tweedaagse

Ook dit jaar hebben onze teamleden deelgenomen aan de tweedaagse van De Katrol. Op deze jaarlijkse meeting komen alle Katrolwerkers bij elkaar om kennis en ervaringen te delen en trainingen te volgen. Dit jaar was er een spreker die ons 'vorming' gaf over de presentiebenadering en werd er een training verzorgd over empowerment. De tweedaagse wordt gebruikt ter bevordering van deskundigheid en door het team als waardevol ervaren.

Aanbesteding Nieuw Rotterdams Welzijn

Een spannende periode brak voor ons aan deze zomer. De Gemeente Rotterdam lanceerde een nieuwe aanbesteding (2016-2017) waarbij zij op zoek gingen naar de beste welzijnsaanbieders van Rotterdam. Per gebied (Rotterdam kent er 14) werden er nieuwe programma's van eisen opgesteld en bekend gemaakt wat er in die gebieden moest gebeuren en welk budget de gemeente daarvoor beschikbaar stelt. Onze directeur en teamleden hebben het erg druk gehad met het vinden van partners en de verkenning van mogelijke samenwerkingen. Voor het gebied Charlois stond er een duidelijke opdracht voor De Katrol in het bestek:

Minimaal 150 gezinnen met kinderen van 6 tot 9 jaar doorlopen trajecten leerondersteuning waarmee de ouderbetrokkenheid bij de leersituatie is verbeterd. Voor het gebied Feijenoord is De Katrol aangemerkt staat als 'couleur lokale' waardoor subsidie-voortzetting mogelijk bleek.

Samen met bekende partner DOCK en TOS samen met De Katrol als onderaannemer hebben wij ons ingeschreven voor deze opdracht. Op 25 september werd duidelijk dat wij de voorlopige gunning van de opdracht hebben gekregen. Dankzij deze nieuwe samenwerking is De Katrol tot 2018 actief in Charlois.

Jaarafsluiting

In het college jaar 2014 – 2015 hebben er 63 studenten een Katrol certificaat ontvangen, en dus hun stage met goed gevolg afgesloten.

3. vooruitblik 2016

Rotterdam groeit en wij groeien mee! Dankzij de vernieuwde samenwerkingen met DOCK en TOS in het gebied Charlois en de voortzetting van de subsidies voor Feijenoord zal De Katrol een forse uitbreiding krijgen. Vanuit de aanbesteding in Charlois, als onderaannemer van DOCK, zullen wij bij 150 gezinnen leer- en gezinsondersteuning aan kunnen bieden. Als 'pareltje van de wijk/couleur lokale' zal de Gemeente Rotterdam onze subsidie voor het gebied Feijenoord voortzetten, waardoor wij bij 16 gezinnen leerondersteuning aan kunnen bieden. In 2016 zullen wij voor 166 gezinnen het verschil kunnen maken. Door in samenwerking met ouders en de studenten het leren de plek te geven in het gezin die het verdient!

Voor het realiseren van deze groei van 25% hebben wij een nieuwe collega aan kunnen stellen. Ons team is weer compleet, want Salima Karmoudi komt ons team versterken! Een aanwinst van een ankerfiguur, en oud-collega die ons team zeer gemist heeft! Ook voor ons stage aanbod voor de studenten zal dit een behoorlijke verruiming inhouden.

Alle hens aan dek op de Brede Hilledijk, want de Hogeschool Rotterdam zal onze kantoren volgend jaar onder handen nemen. Alle hens aan dek is een vrijwilligers actie waarbij het team van de facilitaire dienst van de hogeschool zich inzet om partners van de hogeschool te verblijden met kennis, kunde en tijd. Bij ons gaan onze kantoren op de schop. Zo krijgen wij nieuw meubilair en steken zij de Brede Hilledijk in een nieuw jasje. Een investering waar wij erg dankbaar voor zijn.

Er staan grote plannen voor Speel-o-theek leuk leren 010 op stapel. Dankzij steun vanuit het Sint Laurens Fonds zullen wij dit jaar een extra investering kunnen maken in ons aanbod. Hiermee willen wij activiteiten op zetten waarbij kinderen spelend leren, denk aan voorleesochtenden en knutselactiviteiten. Ook gaan wij ons aanbod verbreden door extra te investeren in peuter- (0 tot 2 jaar) en kleuter- (2 tot 4 jaar) materiaal om zo de Speel-o-theek voor alle leeftijden in te zetten, want ook voor de jongste kinderen betekent spelen leren en zo maken wij ook voor hen het leren leuker!

Omdat ook buitenspelen erg belangrijk is zullen wij ook daar een lans voor breken in de Afrikaanderwijk. Wij organiseren een tweede Nationale Buitenspeeldag op woensdag 8 juni 2016. Groter, leuker en gezonder! De goede partners hebben wij al gevonden en de locatie is ook bekend. Natuurlijk doen wij ook weer mee aan het ORK Stoepranden en zullen wij een voorronde van het Open Rotterdams Kampioenschap organiseren.

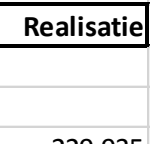
In samenwerking met de Hogeschool Rotterdam (Kenniskring talentontwikkeling) zullen wij de uitkomsten van het onderzoek naar lange termijn effecten van De Katrol presenteren. Het onderzoek zal in september afgerond worden en eind van het jaar zal er een presentatie gegeven worden. Hiervan houden wij u graag op de hoogte. Ook gaan wij aan de slag met de Rotterdamse methodiekbeschrijving en zullen wij onze methodiek bij het NJI (Nederlands Jeugdinstituut) aanmelden voor de database effectieve jeugdinterventies. Ook het lesprogramma aan onze studenten zal de nodige aanpassingen krijgen vanuit de nieuwverworven kennis.

Stichting Kinderpostzegels Nederland maakt het mogelijk om de gezinnen uit de controlegroep van het onderzoek (de gezinnen die wel hebben meegedaan aan het onderzoek, maar geen ondersteuning van De Katrol hebben ontvangen) ook leerondersteuning aan huis aan te bieden. Dit maakt dat wij een extra inzet kunnen maken op Zuid.

Een andere mijlpaal het komende jaar is dat wij de 1000ste leerling (uit groep 3 en 4) zullen bereiken. Een mijlpaal waar wij graag bij stilstaan en wat wij natuurlijk zullen gaan vieren.

Verder zullen wij het jaar benutten om nieuwe samenwerkingen aan te gaan. Bijvoorbeeld op het vlak van spelend leren en ouderbetrokkenheid. Kortom kennis verzilveren en doorpakken voor een beter, sterker en beter Rotterdam. Ook 2016 belooft weer een uitdagend, leerzaam en kansrijk jaar te worden!

4. begroting en realisatie

						
Begroting 2015					Realisatie	
Uitgaven					€ 264.661	€ 273.244
Personeelskosten					222.586	229.935
* 3,25 fte ankerfiguur					174.208	
* reis- en onkosten					3.445	
* coordinatie					0,5 29.955	
* ontwikkeling					0,25 14.978	
Huisvestingskosten					22.275	18.301
Organisatiekosten					12.590	19.820
Activiteitenkosten					1.835	1.500
Deskundigheidsbevordering					2.435	2.162
Reserveringen					2.940	1.526
Inkomsten					€ 264.400	€ 266.476
DOCK					188.400	188.400
Gemeente Rotterdam					34.000	34.000
Fondsen						
* Stichting Kinderpostzegels					20.000	20.000
* Sint Laurens Fonds					10.000	10.000
* Fonds DBL					10.000	10.000
* Stichting Snickers De Bruijn					2.000	2.000
* Gift Reed Elsevier Cares					-	1.242
* Speel-o-Theek					-	41
* FLAIR					-	500
*Rente						293

5. Toelichting realisatie

Inkomsten

De Katrol heeft als onderaannemer van stichting DOCK subsidie ontvangen vanuit de aanbesteding welzijn van de Gemeente Rotterdam voor het gebied Charlois. Er heeft een korting plaatsgevonden op het beschikbare budget door de Gemeente waardoor de inkomsten lager uitvielen dan eerder begroot. Voor het gebied Feijenoord hebben wij kunnen rekenen op een kleine subsidie van de Gemeente Rotterdam. Verschillende fondsen hebben zich bereid gevonden om mee te investeren in de uitvoering en de ontwikkeling van onze diensten. Dankzij de fondsen stichting Kinderpostzegels Nederland, fonds DBL, Sint Laurensfonds en stichting Snickers De Bruijn hebben wij onze uitvoering kunnen garanderen en teamleden en Speel-o-theek kunnen behouden.

Uitgaven

Personeelskosten

Wij hebben dit jaar onze teamsamenstelling moeten aanpassen, waardoor kosten hoger uitvielen. Daarnaast hebben wij dit jaar een derde jaars (voltijdse) stagiaire aangenomen en daaraan gekoppeld een stagevergoeding uitgekeerd.

Huisvestingskosten

Deze zijn lager uitgevallen dan begroot doordat wij het eerste huur jaar nog huurkorting ontvingen van Vestia. Vanaf juni werd het hele tarief gevraagd en hebben wij dus daarop een kleine besparing kunnen realiseren.

Organisatiekosten

De kosten voor de boekhouding zijn gestegen en er zijn extra investeringen gedaan in de kantoorinrichting. Ook de kosten voor pr zijn hoger uitgevallen dan aanvankelijk begroot.

Activiteitenkosten

Binnen budget gebleven. Wij hebben extra geïnvesteerd in nationale Buitenspeeldag, extra materiaal voor de leerondersteuning en materiaal aan kunnen schaffen.

Deskundigheidsbevordering

Ook deze post is binnen budget gebleven. Wij hebben geïnvesteerd in intervisie door een onafhankelijke coach die ons team ondersteund.

Dit jaar sluiten wij de boeken met een min van € 6.768,-. Deze neemt de stichting voor haar rekening vanuit de algemene reserve.

De Katrol wil bij deze al haar partners bedanken voor het tot stand komen van deze resultaten en de prettige samenwerking in 2015.